

Тема 3. Аналіз інноваційності соціально-економічного розвитку на макрорівні

(2 години)

1. Сучасне трактування понять «інноваційна економіка», «інноваційність тип розвитку», «інноваційність».
2. Індикатори та показники інноваційності макроекономічної системи.
3. Показники інноваційності економіки в системі економічної безпеки держави.
4. Міжнародні оціночні системи інноваційності. методологія, складові та показники оцінювання. Результати оцінювання інноваційності української економіки міжнародною спільнотою.
5. Система показників стану, передумов та перспектив інноваційного розвитку регіонів та галузей України . Змістова характеристика можливих методичних підходів до проведення інтегральної оцінки науково-технічного та інноваційного розвитку регіонів та галузей України.

1. Сучасне трактування понять «інноваційна економіка», «інноваційність тип розвитку», «інноваційність».

Инновационная экономика экономика знаний, интеллектуальная экономика) — тип экономики, основанной на потоке инноваций, на постоянном технологическом совершенствовании, на производстве и экспорте высокотехнологичной продукции с очень высокой добавочной стоимостью и самих технологий. Предполагается, что при этом в основном прибыль создаёт интеллект новаторов и учёных, информационная сфера, а не материальное производство (индустриальная экономика) и не концентрация финансов (капитала).

Признанные исследователи - [Э. Тоффлер](#), [Ф. Фукуяма](#), [Д. Белл](#), [Дж. Нейсбитт](#) и др. - считают, что для большинства развитых стран в современном мире именно инновационная экономика обеспечивает мировое экономическое превосходство страны, которая её создает.

Инновационная экономика характеризуется следующими

базовыми принципами, признаками и индикаторами:

- ❖ Высокий индекс экономической свободы
- ❖ Высокий уровень развития образования и науки
- ❖ 4-6-е технологические уклады экономики
- ❖ Высокое и конкурентоспособное качество жизни
- ❖ Высокие стоимость и качество человеческого капитала в его широком определении
- ❖ Высокая конкурентоспособность экономики
- ❖ Высокая доля инновационных предприятий (свыше 60-80%) и инновационной продукции
- ❖ Замещение капиталов
- ❖ Конкуренция и высокий спрос на инновации
- ❖ Избыточность инноваций и, как следствие, обеспечение эффективности части из них за счет конкуренции
- ❖ Инициация новых рынков
- ❖ Принцип разнообразия рынков
- ❖ Развитая индустрия знаний и их высокий экспорт.

Сущностью инновационной экономики является **инновационная хозяйственная система**, основанная на постоянном, непрерывном потоке инноваций, приоритетном развитии науки и новых знаниях, развитых инновационных, научно-технических, техно логических и информационных сетях, на высокообразованном человеческом капитале, высокой требованности инноваций абсолютным большинством

Інноваційний тип розвитку (англ. *Innovation model of development*, нім. *Innovationsentwicklung f*) — характеризується перенесенням акценту на використання принципово нових прогресивних технологій, переходом до випуску високотехнологічної продукції, прогресивними організаційними і управлінськими рішеннями в інноваційній діяльності, що стосується як мікро-, так і макроекономічних процесів розвитку — створення технопарків, технополісів, проведення політики ресурсозбереження, інтелектуалізації всієї виробничої діяльності, софтизації та сервізації економіки.

Об'єктивні зміни в суспільному економічному розвитку призвели до нової моделі розвитку економіки, для якої характерні принципово нові риси та пріоритети. Важливу роль в житті суспільства стали відігравати галузі, що ґрунтуються на так званих «високих технологіях», а також галузі, що безпосередньо задовольняють потреби людей.

Иновационно-ориентированное развитие характеризуется интенсивными структурными сдвигами в пользу высокотехнологичного информационного сектора и ослаблением зависимости от традиционных энергоемких производств

Основные признаки инновационной экономики.

- любой индивидуум, группа лиц, предприятий в любой точке страны и в любое время могут получить на основе автоматизированного доступа и систем телекоммуникаций любую необходимую информацию о новых или известных знаниях, инновациях (новых технологиях, материалах, машинах, организации и управления производством и т.п.), инновационной деятельности, инновационных процессах;
- производятся, формируются и доступны любому индивидууму, группе лиц и организациям современные информационные технологии и компьютеризированные системы, обеспечивающие выполнение предыдущего пункта;
- имеются развитые инфраструктуры, обеспечивающие создание национальных информационных ресурсов в объеме, необходимом для поддержания постоянно убаыстряющихся научно-технического прогресса и инновационного развития, и общество в состоянии производить всю необходимую многоплановую информацию для обеспечения динамически устойчивого социально-экономического развития общества и, прежде всего, научную информацию;
- происходит процесс ускоренной автоматизации и компьютеризации всех сфер и отраслей производства и управления; осуществляются радикальные изменения социальных структур, следствием которых оказываются расширение и активизация инновационной деятельности в различных сферах деятельности человека;
- доброжелательно воспринимают новые идеи, знания и технологии, готовы к созданию и внедрению в широкую практику в любое необходимое время инноваций различного функционального назначения;
- имеются развитые инновационные инфраструктуры, способные оперативно и гибко реализовать необходимые в данный момент времени инновации, основанные на высоких производственных технологиях, и развернуть инновационную деятельность; она должна быть универсальной, конкурентоспособно осуществляющей создание любых инноваций и развитие любых производств;
- имеется четко налаженная гибкая система опережающей подготовки и переподготовки кадров-профессионалов в области инноватики и инновационной деятельности, эффективно реализующих комплексные проекты восстановления и развития отечественных производств и территорий.

Змістовні характеристики терміну «інноваційність»:

- 1) є похідним від поняття «інновація», тобто обумовлюється його сутністю , змістом та результатами інноваційної діяльності ;**
- 2) інноваційність як економічна категорія віддзеркалює систему відносин між носієм інноваційності та зовнішнім середовищем стосовно наявності ознак, які характеризують передумови та (або) результати інноваційної діяльності ;**
- 3) інноваційність є багатоаспектним поняттям, яке об'єднує достатньо велику низку різноманітних параметрів носія інноваційності, які пов'язані з його готовністю до здійснення та(або) отриманими (наявними) результатами інноваційної діяльності;**
- 4) носієм інноваційності можуть бути різноманітні суб'єкти, які є учасниками інноваційних процесів, а також об'єкти, які є результатами інноваційної діяльності;**
- 5) забезпечення високого рівня інноваційності є фундаментальною цінністю та стратегічним завданням будь-якої соціально-економічної системи, яка прагне до свого розвитку та конкурентоздатності;**

Інноваційність - це важлива соціально-економічна характеристика, фундація та інтенція теорії фірми та сучасної парадигми менеджменту, системне багатоаспектне комплексне поняття, яке характеризує спроможність носія інноваційності до забезпечення інноваційного розвитку в результаті здійснення управлінських зусиль по трансформації інноваційного потенціалу в результати інноваційної діяльності або віддзеркалює наявність цих ознак.

Лігоненко Л. О. Інноваційність як об'єкт дослідження та оцінювання / Л. О. Лігоненко // Економічний форум. - 2015. - № 3. - С. 40-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2015_3_7.

Види інноваційності :

1. залежно від носія – на макрорівні - інноваційність країни, регіону; на мезорівні - інноваційність галузі, виду економічної діяльності чи бізнесу; на мікрорівні – інноваційність суб'єкта господарювання (організації, підприємства, підприємця), інноваційність особистості (власника, керівника, менеджера); інноваційність продукту (товару, роботи, послуги), бізнес-процесу, проекту тощо;
2. залежно від типу інновацій, ступінь та готовність до впровадження яких оцінюється – продуктова, технологічна, організаційна (управлінська) інноваційність;
3. залежно від періоду оцінювання – фактична, перспективна інноваційність;
4. залежно від ступеню досягнення - поточна, потенційна, цільова інноваційність.

- ✓ Інноваційність є відносною **порівняльною характеристикою**, тобто може оцінюватися тільки на основі порівняння об'єктів між собою або з визначеним еталоном (ідеальним образом).
- ✓ Інноваційність як показник оцінювання відноситься до **комплексних інтегральних показників** таких як конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, життєздатність, кредитоспроможність тощо.

Рівень інноваційності - *інтегральний оціночний показник*, який характеризує ступінь (міру) інноваційності носія та визначається на основі порівняння об'єкта, що оцінюється, з аналогічними носіями чи еталонними образами.

- ✓ Інноваційність може та має бути **об'єктом управління, в тому числі оцінювання, діагностування, моніторингу**. Проведення оцінювання та налагодження моніторингу інноваційності є актуальним практичним завданням стосовно кожного носія інноваційності, оскільки є основою для прийняття адекватних управлінських рішень та необхідною передумовою забезпечення високого рівня інноваційності.

2. Індикатори та показники інноваційності макроекономічної системи.

Інтегральні показники-критерії інноваційності розвитку економіки:

Інтегральні показники	Методика розрахунку за даними статистики
<p>Ресурсоємність випуску продукції - використані ресурси</p> <p>-----</p> <p>загальний обсяг виробництва продукції (Випуск)</p> <p><i>Або частіше:</i></p>	<p><u><i>Розраховується на основі Системи Національних рахунків</i></u></p> <p>Проміжне споживання / Випуск - в цілому по економіці</p> <p>Випуск - Валовий додана вартість (ВВП) / Випуск – для видів економічної діяльності</p> <p><i>Див. Укрстат/ Економічна статистика/ Національні рахунки</i></p>
<p>Коефіцієнт доданої вартості-</p> <p>Валовий внутрішній продукт</p> <p>-----</p> <p>Випуск</p>	<p>ВВП/ Випуск – в цілому по економіці та за видами економічної діяльності</p> <p><i>Див. Укрстат/ Економічна статистика/ Національні рахунки</i></p>

Таблиця 2. Счет производства

Использование

- 5. Промежуточное потребление
- 6. **ВВП в рыночных ценах** (стр. 4 – стр. 5)
- 3. Субсидии на продукты и импорт

Всего (стр. 5 + стр. 6)

Ресурсы

- 1. Валовой выпуск товаров и услуг (в основных ценах)
- 2. Налоги на продукты и импорт
- 4. **Валовой выпуск в рыночных ценах** (стр. 1+стр. 2 – стр. 3)

Всего (стр. 4)

Рахунок виробництва

(у фактичних цінах; млн.грн.)

2012

2013

2014¹

Ресурси

Випуск (в основних цінах)	3150653	3189558	3354027
Податки за виключенням субсидій на продукти	196939	186293	204196
Усього	3347592	3375851	3558223
Використання			
Проміжне споживання	1888496	1853194	1971308
Валовий внутрішній продукт (у ринкових цінах)	1459096	1522657	1586915
Усього	3347592	3375851	3558223
Споживання основного капіталу	-186295	-200903	-196090
Чистий внутрішній продукт	1272801	1321754	1390825

Ресурсоемкость производства характеризует способность экономики увеличивать генерацию доходов (добавленную стоимость) при уменьшении расхода ресурсов на единицу выпуска продукции.

Снижение ресурсоемкости обеспечивает увеличение производственных возможностей экономики и облегчает достижение ее сбалансированности при относительно меньшей потребности в сырье, материалах, комплектующих изделиях и энергетических ресурсах. Более быстрый рост и соответственно увеличение доли добавленной стоимости в выпуске свидетельствует об улучшении способности экономики генерировать доходы. Рост доходов, в свою очередь ведет к увеличению спроса и содействует развитию производства

Ресурсоемкость определяет отношение количества использованных ресурсов (в натуральном или денежном выражении) к количеству произведенной продукции (в натуральном или денежном выражении) определенной продукции хозяйственного комплекса, отрасли, экономики региона, страны или предприятия.

Разновидности ресурсоемкости : материалоемкость, энергоемкость, водоемкостью, металлоемкость.

Ресурсоемкость процессов, продукции, работ и услуг - совокупность структурно-технических свойств, определяющих возможность изготовления продукции, ремонта и утилизации, а также выполнения работ и оказания услуг с установленными затратам и и потерями ресурсов в технологических циклах. Определяет показатели ресурсо использования и ресурсосбережения

<p>2.Наукоємність валового внутрішнього продукту – витрати на науково-дослідні роботи</p> <p>-----</p> <p>валовий внутрішній продукт (ВВП)</p>	<p>Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у обсязі ВВП – <i>поширений статистичний показник</i></p> <p>Див. Укрстат/ Статистична інформація/ Статистика науки, технологій та інновацій</p> <p>Аналогічний показник Евростат</p> <p>http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_in_figures_-_Eurostat_yearbook (Європа в цифрах - ежегодник Eurostat)</p> <p>/ p.2.1./ - Gross domestic expenditure on R & D , % of GDP</p>
--	--

Научноемкость — уровень затрат на научные исследования и разработки в общих затратах на производство той или иной продукции.

НАУКОЕМОСТЬ - показатель, отражающий пропорцию между научно-технической деятельностью и производством, в виде величины затрат на науку, приходящихся на единицу продукции. Также может быть представлена соотношением числа занятых научной деятельностью и всеми занятыми в производстве (на предприятии, в отрасли).

Научноемкость- — показатель, характеризующий долю научно-исследовательской деятельности и разработок в общем объеме деятельности. Применяется *для оценки научно-технического уровня отраслей и крупных фирм.*

На практике применяются, как правило, два показателя:

- удельный вес научных и инженерно-технических работников в общей их численности;
- удельный вес затрат на научно-исследовательскую деятельность и разработки (НИОКР) в общей величине затрат за определенный период(год).

Для молодых и «восходящих» отраслей, таких как искусственный интеллект, космические технологии, программное обеспечение, биотехнология, керамика, волоконная оптика, робототехника, компьютеры, авиастроение, показатели научноемкости значительно выше, чем для «зрелых»: энергетика, общее машиностроение, нефтехимия). Для «заходящих» отраслей (черная металлургия, добывающая промышленность) показатели научноемкости значительно ниже, чем средневзвешенные по промышленности в целом.

Научноемкость - степень технического прогресса в отрасли; характеризует специфику трудовой деятельности, обусловленную технико-технологическими особенностями производства.

Практичне завдання № 1 - розрахувати та проаналізувати в динаміці інтегральні показники інноваційності економіки України, окремих регіонів та видів діяльності (*персоніфікація здійснюється викладачем*). Порівняти з відповідними показниками країн Євросоюзу (*при можливості*).
Визначити розмір розриви (відставання). Пояснити можливі причини.
Запропонувати управлінські заходи на державному рівні.

**Інформац забезпечення - сайт Державної служби статистики України-
*ukrstat.gov.ua***

1. Економічна статистика/Національні рахунки : Валовий внутрішній продукт, валова додана вартість, Випуск

1.1.Зведені національні рахунки – в цілому по економіці в динаміці

1.2.Таблиці «Витрати-Випуск» : - в т.ч. за видами економічної діяльності

2.Економічна статистика/ Наукова-технології інновації – р. Наукові кадри та організації; НДР% до ВВП; Інноваційна активність суб'єктів господарювання

Сайт Евростату -

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/database>) (р. Наука-технологии-инновации Базы Евростата);

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_in_figures_-_Eurostat_yearbook (Європа в цифрах - ежегодник Eurostat) – р 6 2 – р 10 1

Типова система експрес- публічного оцінювання інноваційної діяльності

суб'єктів господарювання на макрорівні

(представлена в офіційних аналітичних доповідях)

•Питома вага підприємств, що займалися інноваціями
•Витрати на інновації, в т.ч. 1) за напрямками інноваційної активності (внутрішні НДР, придбання основних засобів, придбання зовнішніх НТ результатів, інше)
•2) за джерелами(власні, позикові, іноземні)
•Інноваційні витрати в промисловості : Дослідження та розробки; придбання машин, обладнання та програмного забезпечення; придбання безпатентних ліцензій та ноу-хау; придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності; придбання нових технологій; підготовка виробництва та виробниче проектування; маркетинг та реклама; придбання науково-дослідних розробок; придбання інших зовнішніх знань; інші витрати
•Питома вага підприємств, що впроваджували інновації. %
•Впроваджено нових технологічних процесів, процесів
•Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції , найменувань
•Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %

Методичні прийоми аналізу:

- – динамічний ;
- - порівняльний (з іншими країнами світу /Європи);

3. Показники інноваційності економіки в системі економічної безпеки держави.

Прогнозування індикаторів, порогових значень та рівня економічної безпеки України у середньостроковій перспективі; аналіт. доп./ Ю.М. Харазішвілі, Є.В. Дронь. – К.: НІСД, 2014. – 117 с.

Теоретико-методичні засади оцінки економічної безпеки національної економіки / В. В.Мартиненко // Економічний простір. - 2015. - № 93. - С. 131-140.

Гордуновський О. М. Сучасний стан та напрями посилення інноваційної безпеки України / О. М. Гордуновський // Фінансовий простір. - 2014. - № 2. - С. 23-29. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2014_2_5.

Наказ Міністерства економіки, торгівлі і розвитку від 02.03.2007р. №60 «Про затвердження

Методики розрахунку рівня економічної безпеки України» – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://me.kmu.gov.ua/control/uk/index>.

Наказ економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. №1277 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» / [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://cct.com.a/2013/29.10.2013_1277.htm](http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm).

В Доповіді Національного інституту проблем міжнародної безпеки 2003 р., в Метод рекомендаціях Міністерства економіки України 2007 рр.

Інноваційна безпека - стан науково-технологічного та виробничого потенціалу держави, який дає змогу забезпечити належне функціонування національної економіки, достатнє для досягнення та підтримки конкурентоздатності вітчизняної продукції, а також гарантування державної незалежності за рахунок власних інтелектуальних і технологічних ресурсів».

В метод рекомендаціях Міністерства економіки України 2013 р.

Інвестиційно-інноваційна безпека - стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів вкладати кошти в розширення виробництва в країні, сприяє розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничої сфери з метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки на створенні продукції з високою часткою доданої вартості.

Наукові визначення :

Інноваційна безпека – стан розвитку економіки, що дозволяє генерувати якісні зрушення у виробництві, протистояти зовнішнім технологічним загрозам та забезпечувати конкурентоспроможність країни на світовому ринку технологій.-

Прогнозування індикаторів, порогових значень та рівня економічної безпеки України у середньостроковій перспективі; аналіт. доп./ Ю.М. Харазішвілі, Є.В. Дронь. – К.: НІСД, 2014. – 117 с

Инновационная безопасность - такое состояние экономики, которое обеспечивает конкурентоспособность результатов науки, высоких технологий, высокотехнологичной выпускаемой продукции на национальном, региональном и мировом рынках, обеспечивает устойчивое развитие в условиях глобальной конкуренции.

Инновационная безопасность: основные понятия, сущность

Докт. полит. наук, проф. В. А. Сакович), канд. пед. наук, доц. Г. М. Бровка. Минск. 2016

Інноваційна безпека – це досягнення стану високотехнологічного, стабільного, економічно ефективного забезпечення інноваціями економіки і соціальної сфери країни, а також створення умов для модернізації галузей виробництва, формування і реалізації політики стабільного соціально-економічного розвитку країни. -

Високий рівень інноваційної безпеки сприяє:

- надійності відтворення національного науково-технічного, технологічного і виробничого потенціалів;
- розвитку пріоритетних напрямів пошукових, фундаментальних і прикладних наукових досліджень, технічних і технологічних розробок, що забезпечують конкурентоспроможність національної економіки;
- участі на світових ринках високотехнологічної продукції, що сприяє поширенню наукових, технічних і технологічних розробок;
- захисту прав інтелектуальної власності, зокрема у сферах зовнішньоекономічної діяльності і науково-технічної співпраці;
- здійсненню ефективного моніторингу у сфері технологій і наукових розробок, що мають стратегічне значення як у країні, так і за її межами.

Гордуновський О. М. Сучасний стан та напрями посилення інноваційної безпеки

України / О. М. Гордуновський // Фінансовий простір. - 2014. - № 2. - С. 23-29.

- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2014_2_5.

У 2003 році науковцями Національного інституту проблем міжнародної безпеки було розроблено методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України, в рамках якої запропоновано *шість груп індикаторів*, зокрема інвестиційної та інноваційної безпеки .

Визначено показник інноваційної безпеки та його критеріальне значення :

відношення обсягу фінансування НТР за рахунок усіх джерел до ВВП – не менше 2% ;

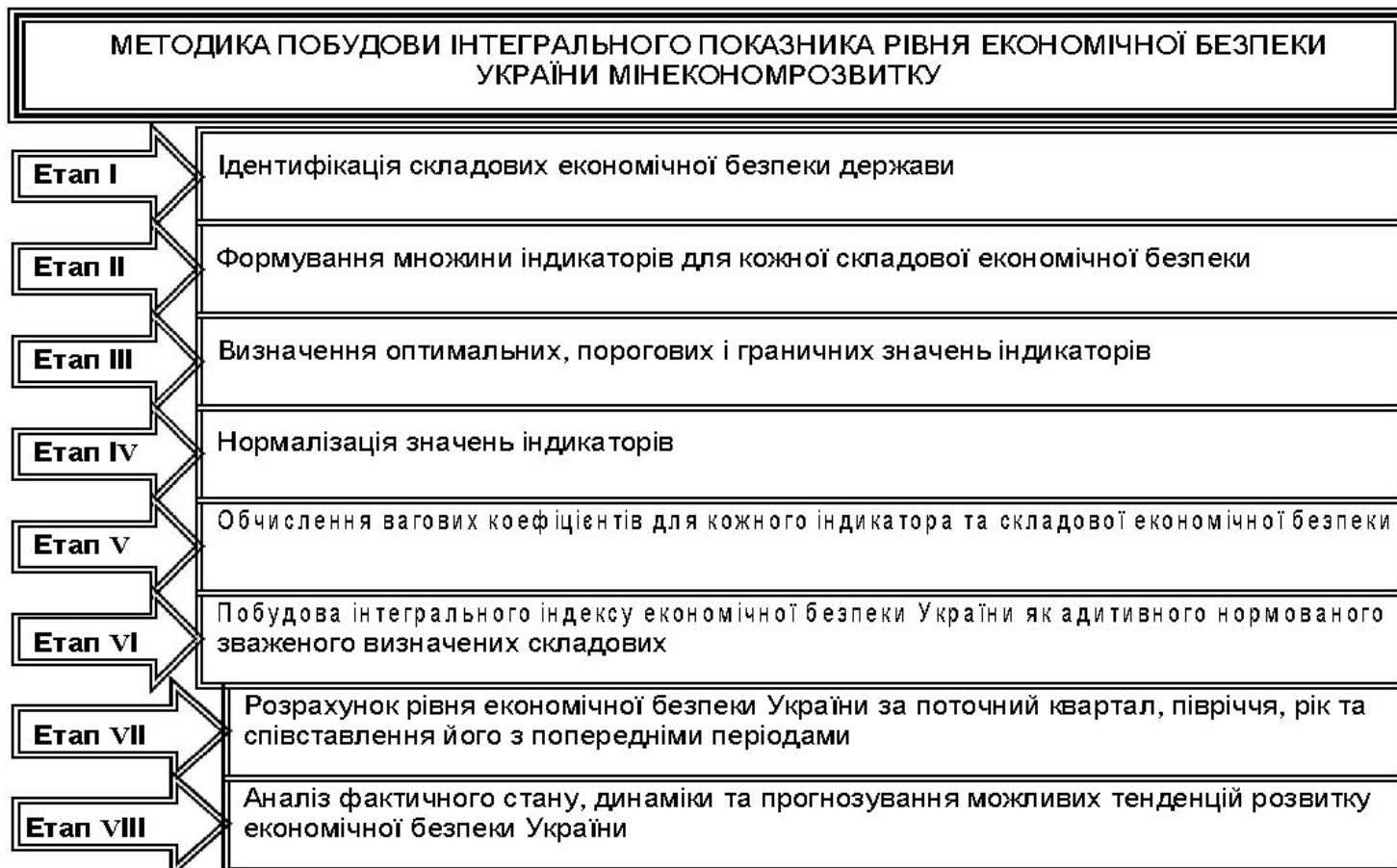
Гордуновський О. М. Сучасний стан та напрями посилення інноваційної безпеки України / О. М. Гордуновський // Фінансовий простір. - 2014. - № 2. - С. 23-29. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2014_2_5

Порівняння переліку індикаторів інвестиційно-інноваційної та науково-технологічної безпеки за Методиками розрахунку рівня економічної безпеки України 2007 та 2013 років [5; 6]

№	Найменування індикатора, одиниця виміру	Найменування індикатора, одиниця виміру	Чи наявний у новій методиці
1	2	3	4
	Інвестиційно-інноваційна безпека (2013 р.)	Інвестиційна та науково-технологічна безпеки (2007 р.)	
1	Валове нагромадження основного капіталу, % ВВП	Відношення обсягів інвестицій в основний капітал до ВВП, %	Збігається
2	Відношення вартості нововведених основних засобів до обсягу капітальних інвестицій, %	Відношення обсягу інвестицій до вартості основних фондів, %	Не збігається
3	Інтегральний індекс інвестиційної сприятливості бізнес-середовища, %	Ступінь зносу основних засобів, %	Новий показник
4	Відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП, %	Відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП, %	Збігається
5	Відношення кредитів, наданих нефінансовим корпораціям та домашнім господарствам на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (кумулятивно, скореговані на курсову різницю), % ВВП	Частка прямих іноземних інвестицій у загальному обсязі інвестицій, %	Новий показник
7	Розмір економіки України, % до світового ВВП	Індекс зміни активності створення нових видів продукції, %	Новий показник

6	Частка продукції, що була реалізована на конкурентних ринках країни, % загального обсягу продукції (станом на початок року)	Індекс зміни активності створення зразків нової техніки, %	Новий показник
8	Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП, %	Частка науково-технічних розробок та науково-технічних послуг, виконаних власними силами в загальному обсязі, %	Не збігається
9	Відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету, % ВВП	Питома вага видатків державного бюджету на науку у ВВП, %	Збігається
10	Чисельність спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, до чисельності зайнятого населення (на 1 тис. осіб)	Кількість спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, % до загальної чисельності зайнятих в економіці країни (на 1000 осіб)	Збігається
11	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств, %	Частка підприємств, що впроваджують інновації, в загальній кількості промислових підприємств, %	Збігається
12	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промисловості, %	Частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі промислової продукції, %	Збігається
13	Відношення експорту роялті, ліцензійних послуг, комп'ютерних та інформаційних послуг, наукових та конструкторських розробок, послуг в архітектурних, інженерних та інших технічних галузях, % до ВВП	Відношення кількості впроваджених об'єктів промислової власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків) до зареєстрованих, %	Новий показник
14	Частка осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців користувалися послугами Інтернету (обстеження домогосподарств), %	Коефіцієнт винахідницької активності (кількість отриманих охоронних документів (патентів) на 1 млн. чол.)	Новий показник
15		Частка фундаментальних досліджень, виконаних власними силами в загальному обсязі, %	Не визначається
16		Частка прикладних досліджень, виконаних власними силами в загальному обсязі, %	Не визначається

Рис. 1. Основні етапи методики побудови інтегрального показника рівня економічної безпеки України

Джерело: узагальнено основі відомих даних [Методика розрахунку рівня економічної безпеки України / Наказ міністерства економіки України № 69 від 02 березня 2007 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME07222.html.

Складові індексу рівня економічної безпеки України та їх вагомості згідно методичних рекомендацій Мінекономрозвитку 29.10.2013

Субіндекс складової економічної безпеки держави	Ваговий коефіцієнт
1. Макроекономічна (11 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1224
2. Виробнича (16 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1218
3. Фінансова (всього 32 показника з коефіцієнтами вагомості), у т. ч.	0,1294
3.1. Бюджетна (4 показника з коефіцієнтами вагомості)	0,2023
3.2. Грошово-кредитна (6 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1753
3.3. Валютна (6 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1686
3.4. Боргова (5 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1746
3.5. Безпека небанківського фінансового ринку (4 показники з коефіцієнтами вагомості)	0,0628
3.6. Банківська (7 показників і коефіцієнтами вагомості)	0,1723
4. Інвестиційно-інноваційна (14 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1089
5. Зовнішньоекономічна (11 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1095
6. Соціальна (15 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1013
7. Демографічна (7 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,0913
8. Енергетична (10 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1148
9. Продовольча (10 показників з коефіцієнтами вагомості)	0,1007
Всього: 126 показників	x

Джерело: сформовано на основі відомих даних [Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України // Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME131588.html].

Перелік індикаторів та джерел вхідної інформації за складовими економічної безпеки

5. Інвестиційно-інноваційна безпека (вибірка- інноваційна складова)

- 5.6** Частка продукції, що була реалізована на конкурентних ринках країни, відсотків загального обсягу продукції (станом на початок року)
- 5.8** Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП, відсотків
- 5.9** Відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету, відсотків ВВП
- 5.10** Чисельність спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, до чисельності зайнятого населення (на 1 тис. осіб)
- 5.11** Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств, відсотків
- 5.12** Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промисловості, відсотків
- 5.13** Відношення експорту роялті, ліцензійних послуг, комп'ютерних та інформаційних послуг, наукових та конструкторських розробок, послуг в архітектурних, інженерних та інших технічних галузях, відсотків до ВВП
- 5.14** Частка осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців користувалися послугами Інтернету (обстеження домогосподарств), відсотків

V. Визначення характеристичних значень індикаторів

15. Для кожного індикатора складових стану економічної безпеки України розроблені характеристичні значення, які визначають **рівень економічної безпеки**.

Діапазон характеристичних значень кожного показника (індикатора) вимірюється від 0 до 1 (або від 0 до 100 відсотків) та ділиться на п'ять інтервалів:

(у0, укрит), (укрит, унебезп), (унебезп, унездв), (унездв, уздв), (уздв, уопт),

де у0 - значення індикатора, яке характеризується як **мінімальний або абсолютно небезпечний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 0;

укрит - значення індикатора, яке характеризується як **критичний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 0,2, або 20 % оптимального значення;

унебезп - значення індикатора, яке характеризується як **небезпечний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 0,4, або 40 % оптимального значення;

унездв - значення індикатора, яке характеризується як **незадовільний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 0,6, або 60 % оптимального значення;

уздв - значення індикатора, яке характеризується як **задовільний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 0,8, або 80 % оптимального значення;

уопт - значення індикатора, яке характеризується як **оптимальний рівень** економічної безпеки та за якого рівень економічної безпеки дорівнює 1, тобто дорівнює оптимальному значенню.

Наведені у додатку 2 до розділу V Методичних рекомендацій **Значення індикаторів для нормування***

Практичне завдання № 2 - розрахувати та проаналізувати в динаміці показники інноваційної безпеки України.

Ідентифікувати рівень інноваційної безпеки, використовуючи визначені в Методичні рекомендації критеріальні значення окремих оціночних показників.

Для цього розробити Базу знань (діагностичних висновків), яка має містити критеріальні межі оціночних показників для ідентифікації окремих типів інноваційної безпеки.

Отримання діагностичного висновку здійснити за допомогою вбудованої функції «Якщо».

Сформувати інтегральний висновок щодо стану інноваційної безпеки.

Запропонуйте доцільні заходи для забезпечення зростання інноваційної безпеки України.

Інформаційне забезпечення :

- Сайт Державної статистики України
- Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України // Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/ME131588.html.

4. Міжнародні оціночні системи інноваційності. методологія, складові та показники оцінювання. Результати оцінювання інноваційності української економіки міжнародною спільнотою.

Міжнародні системи оцінювання інноваційності країн

- **Глобальний інноваційний індекс, розроблений експертами міжнародної бізнес-школи INSEAD, Бостонської консалтингової групи та Всесвітньої організації інтелектуальної власності,**
- **Глобальний індекс інновацій (The Global Innovation Index)**
- **Європейський інноваційний індекс (European Innovation Union Scoreboard -EIUS)**
- **Індекс глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (The Global Competitiveness Index, GCI),**
- **Індекс розвитку людського потенціалу (Human Development Indicators, UNDP),**
- **Індекс економіки знань всесвітнього банку (Knowledge Assessment Methodology, KAM),**
- **Індекс ведення бізнесу Світового Банку (Doing Business) тощо.**

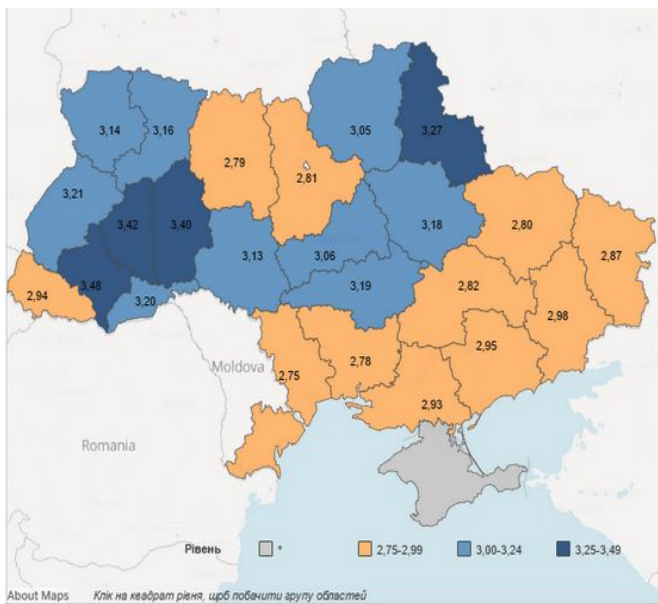
Опис, вивчення методології, оцінка місця України в міжнародних рейтингах інноваційності

- Федулова Л. І.** Україна в міжнародних рейтингових оцінках: чинник інноваційно-технологічного розвитку / Л. І. Федулова // Актуал. проблеми економіки. - 2009. - № 5. - С. 39-53. Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/ekonom/34/2588-ukra%D1%97na-v-mizhnarodnix-rejtingovix-ocinkax-chinnik-innovacijno-texnologichnogo-rozvitku.html>
- Лігоненко Л. О.** Обґрунтування методології оцінювання економіко-технологічного потенціалу регіону на основі бенчмаркінгового підходу / Л. О. Лігоненко // Актуальні проблеми економіки. - 2012. - № 7. - С. 146-156. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_7_18.
- Лігоненко Л.** Оцінка інноваційності економіки України в міждержавних рейтингах / Л. Лігоненко // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2012. - № 3. - С. 5-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2012_3_2
- Павленко І. А.** Світовий досвід аналізу та моніторингу інноваційного розвитку / І. А. Павленко, Л. А. Петренко // Агросвіт.- 2014.- № 16. Режим доступу: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=1651>
- Лігоненко Л. О.** Цільові параметри планування інноваційного розвитку підприємства / Л. О.Лігоненко. // Економіка розвитку. – 2015. – № 3. – С. 80-87. Режим доступу: http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/ee153_75/e153lig.pdf

5. Система показників стану, передумов та перспектив інноваційного розвитку регіонів та галузей України. Змістовна характеристика можливих методичних підходів до проведення інтегральної оцінки науково-технічного та інноваційного розвитку регіонів та галузей України.

Івано-Франківська	1	3,48
Тернопільська	2	3,42
Хмельницька	3	3,40
Сумська	4	3,27
Львівська	5	3,21
Чернівецька	6	3,20
Кіровоградська	7	3,19
Полтавська	8	3,18
Рівненська	9	3,16
Волинська	10	3,14
Вінницька	11	3,13
Черкаська	12	3,06
Чернігівська	13	3,05
Донецька	14	2,98
Закарпатська	16	2,94
Херсонська	17	2,93
Луганська	18	2,87
Дніпропетровська	19	2,82
Київська	20	2,81
Харківська	21	2,80
Житомирська	22	2,79
Миколаївська	23	2,78
Одеська	24	2,75 avg

* по АР Крим дослідження не проводилось

Загальне місце регіону за усіма напрямками оцінки

Оценка здійснюється за середнім арифметичним суми рейтингів конкретного регіону за всіма напрямками соціально-економічного розвитку регіонів

Регіон	Січень-червень 2013 р.	Січень-серпень 2013 р.	Динаміка
м. Київ	1	1	—
м. Севастополь	2	2	—
АР Крим	3	3	—
Рівненська	4	9	+5
Київська	5	14	+9
Миколаївська	6	11	+5
Одеська	7	4	+3
Чернівецька	8	24	+16
Тернопільська	9	18	+9
Полтавська	10	8	+2
Дніпропетровська	11	10	+1
Чернігівська	12	19	+7
Черкаська	13	13	—
Кіровоградська	14	22	+8
Запорізька	15	12	+3
Житомирська	16	23	+7
Вінницька	17	6	+11
Хмельницька	18	17	+1
Харківська	19	16	+3
Луганська	20	5	+15
Донецька	21	7	+14
Івано-Франківська	22	26	+4
Закарпатська	23	20	+3
Херсонська	24	25	+1
Волинська	25	15	+10
Львівська	26	21	+5
Сумська	27	27	—

Типова система експрес- публічного оцінювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання на макрорівні

(представлена в офіційних аналітичних доповідях та

Питома вага підприємств, що займаються інноваціями (наукових статтях)
Витрати на інновації, в т.ч. 1) за напрямками інноваційної активності (внутрішні НДР, придбання основних засобів, придбання зовнішніх НТ результатів, інше) 2) за джерелами(власні, позикові, іноземні)
Інноваційні витрати в промисловості : Дослідження та розробки; придбання машин, обладнання та програмного забезпечення; придбання безпатентних ліцензій та ноу-хау; придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності; придбання нових технологій; підготовка виробництва та виробниче проектування; маркетинг та реклама; придбання науково-дослідних розробок; придбання інших зовнішніх знань; інші витрати
Питома вага підприємств, що впроваджували інновації. %
Впроваджено нових технологічних процесів, процесів
Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції , найменувань
Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %

Методичні прийоми аналізу:

- – динамічний ;
- - порівняльний (з іншими країнами світу /Європи);
- - нормативний (еталонні або цільові значення).

Державна установа „Інститут економіки і прогнозування НАН
України”

Відділ технологічного прогнозування та інноваційної політики

Презентація результатів оцінювання економіко-технологічного потенціалу регіонів України, яке було проведено **Лігоненко Л.О.** в рамках НДР «Механізми реалізації економіко-технологічного потенціалу регіонів України»(2010-2012 рр.)

Оприлюднено : Лігоненко Л. О. Науково-методичні засади та результати оцінювання економіко-технологічного потенціалу регіонів України / Л. О. Лігоненко // Економіка України. - 2013. - № 10. - С. 45–55. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2013_10_5.

Система оціночних показників-індикаторів економіко-технологічного потенціалу

Напряом оцінювання	Назва показника
1.Передумови формування економіко-технологічного потенціалу регіону	
1.1.Підготовка людського капіталу для сприйняття інновацій	<i>Кількість студентів ВНЗ на10 тис економічно активного населення(ЕАН)</i>
	Коефіцієнт трансформації професійної підготовки в наукову (аспіранти, % до випускників)
	Коефіцієнт кадрової озброєності закладів освіти
	Коефіцієнт матеріальної озброєності закладів освіти
	Коефіцієнт інформаційного забезпечення навчального процесу
1.2. Створення нових знань	<i>Рівень витрат на наукові розробки , % до валового регіонального продукту (ВРП)</i>
	<i>Коефіцієнт міжнародної популяризації наукових здобутків</i>
	<i>Коефіцієнт міжнародної активності наукових кадрів</i>
	Коефіцієнт актуальності науково-дослідних робіт (НДР)
	Коефіцієнт інноваційності НДР
	Чисельність науковців на 10 тис осіб ЕАН
	Рівень науковості дослідницького персоналу наукових організацій
	Коефіцієнт перспективності наукових кадрів (до 35 років)
	Коефіцієнт навчання наукових кадрів за кордоном
	Коефіцієнт популяризації наукових здобутків
	Коефіцієнт розвитку міжнародного співробітництва
	Частка патентно-активних науковців, % від загальної кількості
1.3. Формування інтелектуальності власності	<i>Кількість отриманих охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ)(в розрізі видів - патенти, товарні знаки, промислові зразки) на 10 тис. ЕАН</i>
	Коефіцієнт якості заявок на ОІВ
	Коефіцієнт міжнародного визнання ОІВ
	Частка патентно- активних науковців , % від загальної кількості
	Коефіцієнт затратності одного охоронного документу ОІВ
	Коефіцієнт активності придбання прав на ОІВ
	Коефіцієнт залежності від іноземних запатентованих технологій
	Коефіцієнт інтелектуальності активів підприємств
	Коефіцієнт нарощення ОІВ підприємств
Коефіцієнт старіння ОІВ підприємств	

1.4. співпраця освітньо-наукового та підприємницького секторів	<i>Рівень фінансування наукових витрат коштами організації підприємницького сектору, до обороту</i>
	Коефіцієнт поширеності проведення зовнішніх НДР
	Коефіцієнт поширеності купівлі зовнішніх знань
	Коефіцієнт використання інституціональних джерел в інноваційній діяльності
	Коефіцієнт активності партнерських відносин з ВНЗ та НДІ
1.5. Інформаційно-кадрова готовність до впровадження інновацій	<i>Рівень інтернет-мобільності працівників підприємств</i>
	<i>Коефіцієнт поширеності використання Інтернету</i>
	Рівень витрат на інформатизацію, % до ВРП
	Коефіцієнт поширеності навчальної підготовки до впровадження інновацій
	Коефіцієнт постійного працевлаштування науково-дослідного персоналу на підприємствах
1.6. фінансово-інвестиційні ресурси інноваційної діяльності	<i>Витрати на інновації, % до ВРП</i>
	Коефіцієнт самофінансування інноваційних витрат
	Коефіцієнт залучення кредитів фінансування інноваційних витрат
	Коефіцієнт пільговості інноваційного кредитування
	Коефіцієнт залучення іноземних інвесторів для фінансування інноваційних витрат
	Рівень залучення коштів іноземних інвесторів для фінансування науки
	Рівень підтримки наукової діяльності міжнародними фондами
	Коефіцієнт підтримки інновацій європейським союзом
1.7. Державна підтримка (стимулювання) інноваційної діяльності	<i>Частка інноваційних витрат, яка фінансується за рахунок бюджетних коштів</i>
	Рівень фінансування наукових витрат за рахунок бюджету
	Частка інноваційних витрат в промисловості, яка фінансується за рахунок бюджетних коштів
	Коефіцієнт підтримки інновацій регіональною владою
	Коефіцієнт підтримки інновацій державою

2.Реалізація економіко-технологічного потенціалу регіону

2.1. Інноваційна активність підприємств

Загальний коефіцієнт інноваційної активності

Коефіцієнт технологічної інноваційної активності

Коефіцієнт продуктової інноваційної активності

Коефіцієнт маркетингової інноваційної активності

Коефіцієнт організаційної інноваційної активності

2.2.Розвиток високотехнологічної промисловості

Частка випуску високотехнологічної продукції, % до загальної продукції

Частка експорту високотехнологічної продукції в загальному експорті

Частка високотехнологічних підприємств в загальній кількості суб'єктів підприємництва

2.3.Виведення на ринок інноваційних продуктів

Частка реалізації інноваційних продуктів в загальній виручці підприємств

Коефіцієнт абсолютної інноваційності реалізованих продуктів

Коефіцієнт визнання інноваційних продуктів на нових ринках (без країн СНД)

2.4.Впровадження нової техніки та передових технологій

Коефіцієнт масовості технологічного розвитку

Коефіцієнт новітності створювальних технологій

Середній вік технологій, які використовуються

Частка підприємств, які використовують «молоді» технології (до 5 років)

Коефіцієнт оновлення основних засобів

Частка активної частини основних засобів в їх загальному складі

2.5. Впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій	Рівень продаж продукції з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
	Рівень закупівлі ресурсів з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
	Коефіцієнт повноти використання можливостей інтернет-комунікаційних технологій
2.6. Участь у технологічному трансферті	Коефіцієнт захищеності створених передових виробничих технологій
	Рівень захисту передових виробничих технологій, які використовуються підприємствами
	Коефіцієнт активності придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності
	Коефіцієнт співвідношення продажу та купівлі об'єктів інтелектуальної власності
	Коефіцієнт міжнародного визнання розроблених нових технологій

Загальна логіка (послідовність) оцінювання економіко-технологічного потенціалу регіонів України

1 етап. Формування системи оціночних показників по кожній із складових економіко-технологічного потенціалу (ЕТП) регіону.

2 етап. Формування інформаційної бази дослідження шляхом розрахунку показників по кожній із складових ЕТП регіону на підставі статистичних збірників Державної служби статистики України, а також експертних показників, визначених в Звіті Фонду «Ефективне управління».

3 етап. Здійснення нормалізації даних по кожній складовій ЕТП регіону за формулою:

$$b * ((X_i - X_{\min}) / (X_{\max} - X_{\min})) + 1,$$

де X_i – значення відповідно регіону;

$X_{\max}$, $X_{\min}$ – відповідно. максимальне та мінімальне значення у вибірці.

4 етап. Розрахунок субіндексів формування та результативності ЕТП регіонів України по кожній складовій та загальних по всіх складових.

5 етап. Розрахунок індексу ефективності реалізації ЕТП регіонів України за формулою:

$$I_{ef} = C_{рез} / C_{форм} ,$$

де $C_{рез}$ – субіндекс результативності i -тої складової економіко-технологічного потенціалу регіону;

$C_{форм}$ – субіндекс формування i -тої складової економіко-технологічного потенціалу регіону.

6 етап. Рейтингування регіонів України за індексами формування, результативності та ефективності реалізації ЕТП (за критерієм максимального значення відповідного суб- та інтегрального індексу).

7 етап. Якісна інтерпретація рівня формування, результативності та ефективності використання економіко-технологічного потенціалу по спеціально розробленій оціночній шкалі

Бальна оцінка	Індекс	Якісна інтерпретація
7	A+	відмінний
6	A	високий
5	B+	вище середнього
4	B	середній
3	C	задовільний
2	D	низький
1	F	критичний
0	FX	катастрофічний

Шкала діагностування рівня формування та використання економіко-технологічного потенціалу регіону

Шкала діагностування показника ефективності використання економіко-технологічного потенціалу регіону

Бальна оцінка	Індекс	Якісна інтерпретація
1,3	X++	відмінна
1,1	X	висока
1	Z+	задовільна
0,9	Z	низька
0,7	Y	критическая
0,5	W	катастрофічна
0,3	W-	надкатастрофічна

8 етап. Позичювання реґіонів України в 4-х квадратній матриці «формування - результативність» економіко-технологічного потенціалу, що дозволяє наочно виділити лідерів та аутсайдерів технологічного розвитку та розробити рекомендації щодо активізації економіко-технологічного потенціалу для груп реґіонів, що характеризуються спільними проблемами.

<p><i>Проблеми "Формування"</i></p> <p>Вінницька Запорізька Кіровоградська Луганська Львівська</p>	<p><i>Лідери</i></p> <p>Дніпропетровська Донецька м. Київ Полтавська Сумська Харківська Хмельницька</p>
<p><i>Аутсайдери</i></p> <p>Автономна республіка Крим Івано-Франківська Київська Миколаївська Одеська</p>	<p><i>Проблеми "Результативність"</i></p> <p>Волинська Житомирська Закарпатська м. Севастопіль Рівненська Тернопільська Херсонська Черкаська Чернівецька Чернігівська</p>

Позичювання реґіонів України в матриці «формування-результативність» економіко-технологічного потенціалу в 2011 р.

ІРС з теми 3 «Макроаналіз інновацій»

Ознайомитися та критично проаналізувати аналітичне дослідження, оприлюднене в науковій публікації, що визначена у відповідному варіанті завдання (*персоніфікація завдань здійснюється викладачем*).

У графічній формі (рисунок) показати структурно-логічну послідовність аналітичного дослідження, визначити його основні етапи . По кожному етапу розкрити зміст, інформаційне забезпечення аналітичних показників, які використовувалися.

Актуалізувати аналітичне дослідження, тобто доповнити його актуальною статистичною інформацією , здійснити розрахунок аналітичних показників за останні роки.

Відкоригувати аналітичні висновки, підтвердивши або спростувавши висновки, які були раніше сформульовані.

Запропонувати та реалізувати нові підходи до аналізу показників, які доцільні для проведення такого типу аналітичних досліджень.